

Paphiopedilum Pinocchio

HUHTIKUU 2009

©Teksti ja kuvat Oili Pentinsaari

Alkuperä

Ranskalainen Lecouflen tarha risteytti 1970-luvulla *Paphiopedilum glaucophyllum* ja *P. primulinum* ja rekisteröi risteymän v. 1977 nimellä *P. Pinocchio*. Risteymästä tuli nopeakasvuinen, helposti kukkiva ja helppohoitoinen, ja se on edelleenkin Lecouflen kuten monen muunkin tarhan valikoimissa.

Kuvaus

Paphiopedilum Pinocchio -risteymästä on kaksi toisistaan selkeästi poikkeavaa muotoa: toisella kukka on puhtaan keltainen ja toisella punertava. Tämä johtuu siitä, että kummallakin sen esivanhemmista on useita värimuotoja. *P. primulinum*ista löydettiin ensimmäisenä (v. 1973) sen albino-muoto, joka keltaisena sai nimen kevätesikon mukaan. Vasta v. 1987 löydettiin lajin tavallisempi värimuoto, joka sai nimen var. *purpurascens*. Vastaavasti risteymän toisella esivanhemmalla on kaksi muotoa: *Paphiopedilum glaucophyllum* ja *P. glaucophyllum* var. *moquetteanum*, jonka tosin esim. Koopowitz laskee nykyään omaksi lajikseen. *Paphiopedilum Pinocchio* on kaupallisesti merkittävä lajike, jota

lisätään edelleenkin kantalajeja risteyttämällä. Viime aikoina kauppaan tulleiden *P. Pinocchioden* kukat ovat voimakkaamman värisiä, "pulleampia" ja niiden lateraaliset petalit ovat kähärämpiä kuin aiemmin. Risteytystyössä on aikojen kuluessa myös sattunut "tapaturmia", joissa toisena kantavanhempana on ollut puhtaan lajin sijasta sen risteymä.

Paphiopedilum Pinocchion lehdet ovat useimmiten yksivärisen vihreät, joko helakan tai sinertävän vihreät. Lehtiruusukkeeseen keskeltä nousevaan kukintovarteeseen avautuu yksi, toisinaan hyvien olosuhteiden vallitessa kaksi kukkaa kerrallaan. Kun kukka on kuihtumassa, seuraava nuppu onkin jo valmis avautumaan. Kukintovarsi voi aikaa myöten venyä todella pitkäksi, ja siinä olleiden kukkien määrän voi laskea pienistä suojuslehdistä, jotka jäävät jäljelle kukan pudottua. Kun uusi lehtiruusuke on kasvanut täysikokoiseksi, sen keskeltä alkaa työntyä uusi kukintovarsi.

Kasvatus

Oma keltakukkainen *Paphiopedilum Pinocchioni* on ilahduttanut kukillaan jo vuosikausia. Kukintovarressa on tällä hetkellä 22. kukka, eikä merkkejä kukinnan hiipumisesta näytä vielä olevan. Edellinen kukkavarssi kasvatti 18

kukkaa. Varovaisesti laskien yhden kukkavarren kukinta on kestänyt kahden vuoden ajan lähes tauotta. Tämä venuksenkenkäni on itäikkunan edessä olevalla kukkapöydällä, jolle antaa lisävaloa Floraset-valaisin ympäri vuoden. Kukintovarren mutkasta voikin päätellä, milloin ulkoa tuleva luonnonvalo on voittanut keinovalon ja kukkavarren kasvusuunta on muuttunut. Kasvi on edelleen samassa kasvualustassa kuin tullessaan. Kastelen sitä kohtuullisesti läpi vuoden, lannoitan satunnaisesti. Lämpötila laskee öiksi yli 5 astetta, ja olosuhteet ovat aika tasaiset läpi vuoden.

Kirjallisuutta

Koopowitz, Harold 2008: Tropical Slipper Orchids, Paphiopedilum and Phragmipedium, Species and Hybrids, Timber Press, Portland, Oregon, USA
